

Luonnonmukaisuus on myös taloudellista

Ekologisesti kestävässä eli luonnonmukaisessa jatkuvan kasvatuksen hakkuussa, joka voidaan toteuttaa puittain tai esimerkiksi mäntyvaltaisissa metsissä puuryhmittäin, poistetaan ensisijaisesti jo kasvunsa lopettaneita tai lähes lopettaneita ”ylispuita”, ei kuitenkaan kaikkia. Sairaavat ja vialliset puut hakataan, mutta pökkö- ja erikoispuut säästetään. Rungas lehtipuusekoitus on tavoiteltavaa jo yleisistä biologisista ja ekologisista syistä, mutta erityisesti maan taimettumiskunnon ylläpitämiseksi. Hakkuussa ja korjuussa käytetään normaaleja kasvatushakkuun menetelmiä. Tekniikassa on paljon kehittämismahdollisuuksia, kun nimenomaan halutaan säästää jäävää puustoa vaurioilta. Tähänastiset kokemukset osoittavat, että sekä hakkuu että korjuu ovat teknisesti helpompia ja taloudellisesti edullisempia jatkuvan kasvatuksen hakkuussa verrattuna tasarakenteisena kasvatuksen alaharvennuksiin.

Jatkuvan kasvatuksen kaltaisten eli luonnonmukaisten menetelmien käyttöönotto merkitsisi radikaalia vähennystä avohakkuiden määrässä sekä niistä aiheutuviin monissa taloudellisesti tuottamattomissa ja ympäristönsuojelullisesti haitallisissa toimenpiteissä. Uudistamisongelmat ja –kustannukset sekä samoin taimikonhoito-ongelmat ja –kustannukset vähenisivät huomattavasti. Sama koskisi myös ensiharvennusta. Nykyinen tasarakenteisen puuston uudistamista seuraava pitkä, jopa 30 – 70 vuotta kestävä vähäpuustoisuus- ja vajaatuottoisuusvaihe poistuisi. Korjuukustannukset osittain vähenisivät, osittain kohoaisivat. Avohakkuuvaiheessa tasarakenteisen puuston korjuukustannukset ovat tietenkin pienimmillään, mutta sitä seuraa pitkä tuottamaton ja vain kustannuksia aiheuttava vaihe. Tärkeä myönteinen vaikutus jatkuva kasvatusta käytettäessä on, että metsä säilyttää koko ajan toimintakuntonsa ja on jatkuvasti käytettävissä monikäytön tarpeisiin. Samalla sen kaupanteon ja taloudellisen takuun arvo säilyvät koko ajan mahdollisimman korkealla tasolla.

Luonnonmukaisessa erirakenteisessa sekametsässä kaikki kasvutekijät (ravinteet, vesi, valo, hiilidioksidi ym.) ovat sekä maassa että ilmassa eli juurten kärjistä latvaan asti täysipainoisessa ja tehokkaassa käytössä. Tasarakenteisessa ”puupellossa” vain osa kokonaiskapasiteetista on eri vaiheissa käytössä. Joustavuus on erirakenteista sekametsää kasvatettaessa yksi tärkeimmistä eduista. Hakkuun voimakkuutta ja ajoitusta voidaan muuttaa taloudellisen tai ekologisen tilanteen niin edellyttäessä. Metsän peitteellisenä säilyttäminen luo edellytykset sellaisten eläin- ja kasvilajien säilymiselle, jotka vaativat elinpiiriltään koko ajan runsasta puustoa eli ehjää metsäekosysteemiä.

ERKKI LÄHDE

Metsänhoidon professori